

- Miradors astronòmics:**
- Aparcament Orri (Val d'Aran)
 - Son (Pallars Sobirà)
 - Llessui (Pallars Sobirà)
 - Mirador d'Obeix (Vall Fosca)
 - Sant Quirc de Durro (Alta Ribagorça)
 - Estació d'esquí Boi-Taüll (Alta Ribagorça)
 - Mirador de Sallente (Vall Fosca)
 - Cap de la vila de Vilaller (Alta Ribagorça)
 - Terrassa d'Espot-Esqüí (Pallars Sobirà)
- Altres instal·lacions:**
- Planetari i observatori astronòmic de MónNatura Pirineus (Pallars Sobirà)

cel protegit

Aigüestortes i Estany de Sant Maurici posa en valor el cel nocturn

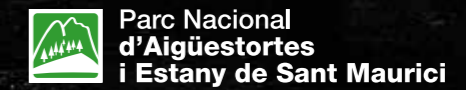
- Casa del Parc Nacional de Boi**
Ca de Simamet · C/ de les Graieres, 2
25528 Boi (Alta Ribagorça)
Tel. 973 696 189
- Casa del Parc Nacional d'Espot**
C/ de Sant Maurici, 5
25597 Espot (Pallars Sobirà)
Tel. 973 624 036
- Centre d'Informació de Llessui**
Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Assua
Antigues escoles, s/n · 25567 Llessui (Pallars Sobirà)
Tel. 973 621 798
- Centre d'Informació de Senet**
La Serradora · C/ del Port, 10
25553 Senet (Alta Ribagorça)
Tel. 973 698 232

<https://parcsnaturals.gencat.cat/ca/aiguestortes>
<https://www.fundacionstarlight.org>

pnaiguestortes@gencat.cat

@pnaiguestortes

Zona tranquil·la i amb cel nocturn de qualitat

Aran Disseny - Foto portada: Joan Masdeu - DL: I-383-2025

Foto: Segimon Rovira (ICHN)

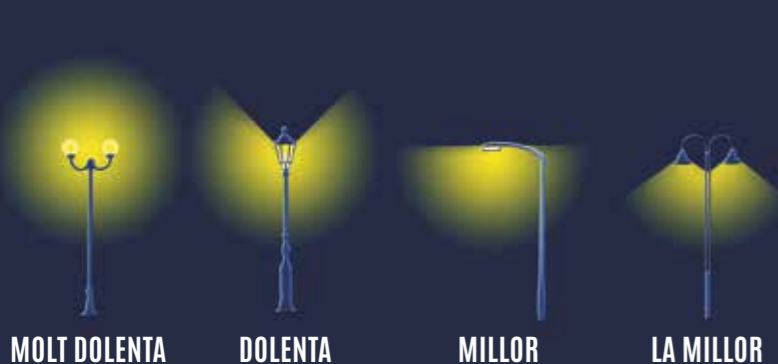
L'amença oculta sobre la biodiversitat

La majoria dels éssers vius ha evolucionat sota un cicle previsible de llum i fosc (dia i nit), i els canvis dels nivells de llum són un important senyal utilitzat pels individus per iniciar processos biològics com la floració, la migració o la reproducció. La foscor natural és clau en la vida i la disrupció de la llum artificial acaba afectant tots els nivells d'organització dels organismes.

El Parc acull algunes de les espècies que més pateixen els impactes de la contaminació lumínica i que es beneficien de la protecció del cel nocturn, com el mussol pirinenc (*Aegolius funereus*), que només troba les condicions per viure en aquests hàbitats alpins; diverses varietats d'orquídies i de flora alpina amenaçada; i algunes de les seves valls són l'hàbitat ideal per a diverses espècies de la família d'insectes *Lampyridae*: les fascinants cuques de llum.

La protecció de la foscor natural

La major part dels llums artificials nocturns que tenim a les nostres ciutats i poblacions són blanc i blaus, amb longitud d'ona i intensitats molt altes, que s'irradien cap a l'atmosfera. Es projecten a molts quilòmetres de distància i es converteixen en una amenaça oculta per a la biodiversitat. El cel nocturn del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici és un dels més preservats i amb més foscor natural de Catalunya, i està reconegut des del 2018 amb el segell *Starlight* i també com a punt de referència de qualitat del cel nocturn (Resolució ACC/1200/2024) de la Generalitat de Catalunya. L'aplicació d'aquesta normativa ha comportat l'adaptació de la il·luminària a leds àmbar o grocs per reduir la contaminació lumínica en el seu entorn i municipis d'influència.

Fotomuntatge: Lucía García i 'Cities at Night'

Foto: Montse Rodríguez

Foto: Txell Centeno

Aquests són alguns dels impactes de la contaminació lumínica identificats per la recerca científica:

- ▶ El 80% de les aus migradores volen de nit i perden l'orientació durant els seus desplaçaments, amb milions de morts per col·lisió amb edificis.
- ▶ Algunes orquídies són molt sensibles als espectres de la llum i els canvis que l'alternància de la nit i el dia produeixen en la fotosíntesis, i pateixen alteracions fisiològiques i en la germinació de les llavors.
- ▶ Alguns insectes experimenten desorientació en el vol i deixen de visitar flors per pol·linitzar-les. El llum artificial interfereix en la reproducció d'insectes com les cuques de llum, que atrauen la parella amb cèl·lules fluorescents; i també en el patró de caça dels muixi-recs que s'alimenten dels insectes.
- ▶ Les grans concentracions de llum també produeixen l'anomenat "efecte illa de calor" que contribueix a incrementar encara més la temperatura global.

Les quatre constel·lacions circumpolars de l'hemisferi nord i l'estel Polar

Dins del Parc Nacional es regulen les activitats nocturnes per respectar la vida crepuscular i el descans de la fauna. Al seu entorn es pot gaudir del cel nocturn i es recomana fer-ho amb els serveis dels **Guies Interpretadors/es** i acreditats com a **Monitors/es Starlight**, amb les activitats organitzades que s'ofereixen.

Foto: Jordi Vicente